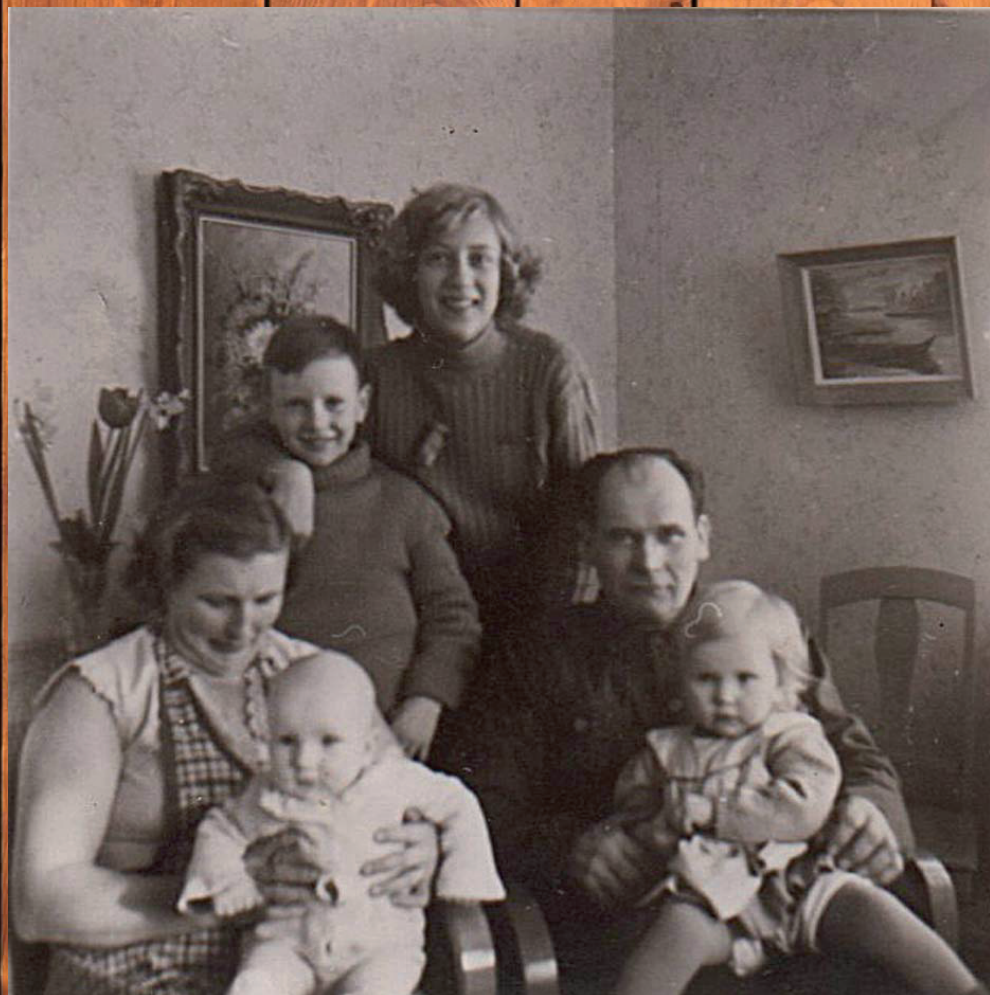

Tuulia Ollila

Isämme Valfrid. Hannes.

Kiitokset

Kiitän Manniston perheen sisaruksia Liisa Ollilaa, Tytti Lainetta ja Matti Mannistoa, joita ilman tätä teosta ei olisi voinut kirjoittaa. Kiitokset myös isälleni teknisissä seikoissa avustamisesta ja taittamisesta.

Tuulia Ollila

Tuulia Ollila

Isämme Valfrid. Hannes.

© 2023 Tuulia Ollila

Kannen suunnittelu: Tuulia Ollila, Raimo Ollila

Sisuksen taitto: Raimo Ollila

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-31-8909-6

Sisällysluettelo

- 1. Esipuhe**
- 2. Lapsuus**
- 3. Maalla**
- 4. Avioliitto**
- 5. Sukulaisvierailuilla**
- 6. Sota**
- 7. Jälkisanat**

1 . E S I P U H E

Kotini on isoisäni rakentama rintamamiestalo, jonka seinissä ja ikkunanpuiteissa näkyy hänen kädenjälkensä. En ehtinyt koskaan tapaamaan häntä, mutta äitini Liisan kertomuksissa Valfrid, kutsumanimeltään Hannes, on usein ollut tärkein keskushahmo. Sain idean koota nämä muistelut pieneksi kirjaksi, jotta muistojen miehestä muotoutuisi selkeämpi kuva. Haastattelin kirjaa varten äitini lisäksi hänen sisaruksistaan Tytti (Marja-Terttu) Lainetta ja Matti Mannistoa. Perheen nuorin lapsi Heikki Mannisto kulkee mukana näissä tarinoissa.

Haastattelin äitiäni Liisa Ollilaa ja Tytti Lainetta suullisesti ja tekstin litteroiden, Matti Mannistoa haastattelin pääasiassa sähköpostitse. Haastattelut tehtiin vuoden 2022 aikana, Turussa ja Tytin luona Hämeenlinnassa.

Lähtökohtani haastattelujen teossa on ollut antaa haasteltaville mahdollisuus kuvata oma subjektiivinen kokemuksensa isästään ja isäsuhteestaan. He kertovat ydinperheensä elämästä ja omasta elämästään tiettyinä

historiallisena jaksena, niin kuin he sen itse näkivät ja kokivat. En kyseenalaista heidän kertomaansa, eikä se tässä teoksessa ole tarpeen. Toivon kirjasta olevan iloa niille, jotka tahtovat tietää jotain Valfridista, Hanneksesta.

Tuulia O.

2 . L A P S U U S

Valfrid Johannes Mannisto työskenteli ahtaajana Turun satamassa muutettuaan asumaan Turkuun. Sotien jälkeen hän keskittyi työntekoon ja perheensä kasvattamiseen.

Sisaruksista vanhimmat, Tytti (s.1944) ja Matti (s.1947) viettivät varhaislapsuutensa sataman kodissa Turun linnan lähellä sijaitsevalla poikkikadulla. Heidän muistonsa sijoittuvat sekä sataman ympäristöön, että Takakirveen lähiöön, johon perhe myöhemmin muutti. Nuoremmat sisarukset Liisa (s.1956) Heikki (1957-2015) varttuivat Takakirveellä, jonne perheen uusi talo rakennettiin rintamamiestontille.

Tytti kertoi sataman kodin olleen yksi huone, jossa he asuivat ennen hänen sisarensa Liisan syntymää. Lapsirakas Valfrid jaksoi huomioida aina lapsensa raskaiden töiden jälkeenkin.

Tytin mieleen on piirtynyt kuva isästään satuilemassa:

” Kun oli yleislakko, myös ahtaajat olivat lakossa. Kulmakunnan kakarat tulivat meille kuuntelemaan satuja. Hannes makasi selällään lattialla ja kertoi satuja. Kun muiden

lasten piti lähteä syömään, he pyysivät, että kertomusta ei saanut jatkaa sillä välin.”

Valfridin satuja saivat kuulla myös Tytin omat lapset Johanna ja Juha. Sadut olivat tunnettuja satuja, tai hän kertoi saduista omia versioitaan. Tytti muistaa ulkoa runonpätjän:

”Jänöseni, kaunoiseni, pupuseni, pienoiseni, mitä siinä nikertelet, nakertelet, viiden poikasesi kanssa.”

Tytti muistaa isänsä turvallisena ja rauhallisena, kun taas hänen äitinsä Kerttu oli ”tulta ja pippuria”. Äiti oli arkiviikkoisin kotona, mutta välillä hän siivosi konttoreita satamassa. Tytti koki, että Valfrid kannusti lapsiaan ja heidän osaamiseensa uskottiin. Lapsena hän teki ystäviensä kanssa esityksiä Turun linnan pihalla, kuten näytelmät ”Iso paha susi” ja ”Punahilkka.” Ihmiset kävelivät ohi ja pysähtyivät katsomaan. Hattu kiersi ja näyttelijät saivat rahaa. Isä Valfrid kävi myös katsomassa esityksiä.

Tytti kävi joskus isänsä kanssa katsomassa Nonstop-elokuvia, joissa oli uutispätkiä ja piirrettyjä. Elokvateattereita oli useita keskikaupungilla.

Isämme Valfrid.Hannes. on haastatteluihin perustuva muistelmateos, jossa Valfridin lapset muistelevat isäänsä, kukin omasta näkökulmastaan.

Haastattelut on tehty vuoden 2022 aikana. Valfridin sisaren, Vapun, muistot heidän yhteisestä lapsuudestaan Pöytyällä ovat mukana täydentämässä kuvaa sataman ahtaajasta ja sodankäyneestä miehestä, jonka juuret ja maailmankatsomus oli lähtöisin vahvasti maalta.

9 789523 189096